

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL	Rheoliadau Dileu a Rheoli Afiechydon Milheintiol (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019
DYDDIAD	19 Chwefror 2019
GAN	Rebecca Evans AC, Y Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd

Rheoliadau Dileu a Rheoli Afiechydon Milheintiol (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2019

Mae'r datganiad ysgrifenedig hwn wedi'i ail-gyhoeddi oherwydd i'r Rheoliadau gael eu gosod gan Lywodraeth y DU gerbron y pwyllgor sifftio ar 20 Tachwedd 2018, eu clirio gan y pwyllgor ar 7 Rhagfyr 2018, eu tynnu yn ôl, a'u gosod eto ar 11 Chwefror. Roedd hyn oherwydd y ddarpariaeth ychwanegol a ychwanegwyd ar ôl eu gosod. Nid yw'r diwygiadau a wnaed yn effeithio ar ddiben nac effaith y Rheoliadau.

Cyfraith yr UE a ddargedwir sy'n cael ei diwygio

Mae'r Rheoliadau yn gwneud diwygiadau i gyfraith yr UE a ddargedwir mewn perthynas â monitro a rheoli afiechydon milheintiol, yn enwedig salmonela, sy'n angenrheidiol yn sgil ymadawiad y DU â'r Undeb Ewropeaidd.

Mae'r elfennau hynny o'r Rheoliadau sy'n gymwys i Gymru yn diwygio deddfwriaeth uniongyrchol canlynol yr UE a ddargedwir;

- Penderfyniad y Comisiwn 2003/644/EC a sefydlodd warantau ychwanegol o safbwynt salmonela ar gyfer llwythi o ddofednod bridio a chywion diwrnod oed i'r Ffindir a Sweden i'w cyflwyno i heidiau o ddofednod bridio neu heidiau o ddofednod cynhyrchu.
- Rheoliad (EC) Rhif 2160/2003 ynghylch rheoli salmonela a chyfryngau milheintiol penodedig eraill a gludir mewn bwyd.
- Penderfyniad y Comisiwn 2004/235/EC yn sefydlu gwarantau ychwanegol ynghylch salmonela ar gyfer llwythi o ieir dodwy i'r Ffindir a Sweden
- Rheoliad gan y Comisiwn (EC) Rhif 1177/2006 yn gweithredu Rheoliad (EC) Rhif 2160/2003 Senedd Ewrop a'r Cyngor ynghylch gofynion ar gyfer defnyddio dulliau rheoli penodol yn y fframwaith o'r rhaglenni rheoli cenedlaethol i reoli salmonela mewn dofednod.
- Rheoliad y Comisiwn (EU) Rhif 200/2010 sy'n gweithredu Rheoliad (EC) Rhif 2160/2003 Senedd Ewrop a'r Cyngor ynghylch targed gan yr Undeb i leihau nifer yr

achosion o stereoteipiau Salmonela mewn heidiau bridio yn eu llawn dwf o *Gallus gallus*.

- Rheoliad y Comisiwn (EU) Rhif 517/2011 yn gweithredu Rheoliad (EC) Rhif 2160/2003 Senedd Ewrop a'r Cyngor ynghylch targed gan yr Undeb i leihau nifer yr achosion o stereoteipiau *Salmonella* penodol mewn ieir dodwy o *Gallus gallus*.
- Rheoliad gan y Comisiwn (EU) Rhif 200/2012 ynghylch targed gan yr Undeb i leihau *Salmonella Entertidis* a *Salmonella Typhimurium* mewn heidiau o frwyliaid.
- Rheoliad y Comisiwn (EU) Rhif 1190/2012 ynghylch targed gan yr Undeb i leihau *Salmonella Entertidis* a *Salmonella Typhimurium* mewn heidiau o dyrchw.
- Penderfyniad Gweithredu'r Comisiwn 2013/652/EU ynghylch monitro ac adrodd ar ymwrthedd i gyffuriau mewn bacteria milheintiol a chydfwytal.

Cefndir i gyfraith uchod yr UE a ddargedwir

- Mae dulliau rheoli salmonela a chyfryngau milheintiol a gludir mewn bwyd wedi'u nodi yn Rheoliad (EC) Rhif 2160/2003. Mae hyn yn ei gwneud yn ofynnol i Aelod-wladwriaethau:
- sefydlu rhaglenni rheoli cenedlaethol (NCP) ar gyfer milhaint a chyfryngau milheintiol a bennir (y serofarau a reoleiddir);
- pennu gofynion ar gyfer symud anifeiliaid byw a wyau deor rhwng Aelod-wladwriaethau a thrydydd gwledydd; a
- phennu gofynion ar gyfer profi milhaint a chyfryngau milheintiol mewn labordai.

Caiff y Rheoliad hwn ei weithredu gan:

- Rheoliad y Comisiwn (EC) Rhif 1177/2006 sy'n pennu'r gofynion ar gyfer defnyddio dulliau rheoli penodol (dulliau gwrthficrobaidd a brechiadau) yn y NCP ar gyfer salmonela mewn dofednod;
- Rheoliad y Comisiwn (EU) Rhif 200/2010 ynghylch targed gan yr Undeb i leihau nifer yr achosion o Salmonela mewn ieir dodwy;
- Rheoliad y Comisiwn (EU) Rhif 200/2012 dyddiedig 8 Mawrth 2012 ynghylch targed gan yr Undeb i leihau nifer yr achosion o Salmonela mewn brwyliaid; a
- Rheoliad y Comisiwn (EU) Rhif 1190/2012 ynghylch targed gan yr Undeb i leihau nifer yr achosion o Salmonela mewn tyrcwn.

(Mae salmonela yn yr achosion hyn yn cyfeirio at serofarau salmonela a reoleiddir)

Unrhyw effaith y gall yr OS ei gael ar gymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad a/neu ar gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru

Mae iechyd anifeiliaid yn fater sy'n dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad Cenedlaethol ac felly mae wedi'i ddatganoli.

Bydd yr OS hwn yn estyn pwerau gweithredol Gweinidogion Cymru. Bydd yn trosglwyddo pwerau presennol y Comisiwn Ewropeaidd, gan gynnwys swyddogaethau gwneud rheoliadau i Weinidogion Cymru mewn perthynas â Chymru.

Mae'r pwerau a roddwyd i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau i'w harfer ochr yn ochr a'r Ysgrifennydd Gwladol gyda chysyniad Gweinidogion Cymru.

Mae'r pwerau gwneud rheoliadau (sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn negyddol) yn ymwneud â phennu targedau ar gyfer lleihau nifer yr achosion o salmonela yng Nghymru, gan pennu'r gofynion a'r rheolau samplu angenrheidiol sy'n ofynnol o fewn y cynllun rheoli ac yn pennu'r amodau a'r gofynion sy'n rhaid eu harfer gan y labordy cyfeirio (sef labordy'r Asiantaeth Iechyd Anifeiliaid a Phlanhigion yn Weybridge, Lloegr, y prif labordy ar gyfer cyfryngau milheintiol ac ar gyfer dulliau cymeradwyo profion i'w cynnal yno).

Mae'r offeryn hwn hefyd yn cynnwys darpariaeth sy'n galluogi Gweinidogion Cymru i arfer swyddogaethau gweinyddol, mewn perthynas â Chymru yn ddilyffethair. Mae hyn yn cynnwys darpariaeth a fydd yn galluogi Gweinidogion Cymru i sefydlu rhaglen rheoli ar gyfer cyfundrefnau samplu a phrofi, mewn perthyn ag amryfal heidiau o ddofednod (gallus gallus – brwyliaid, ieir dodwy a bridio – a thyrwyn – brwyliaid a rhai bridio) o faint penodol, er mwyn dangos bod Cymru yn monitro'r achosion o salmonela ledled Cymru a bod camau gweithredu yn cael eu cymryd i reoli a lleihau'r achosion hyn er mwyn diogelu'r gadwyn fwyd.

Mae swyddogaethau sy'n ymwneud â rhestr trydydd gwledydd yn erthygl 10 o Reoliadau EC 2160/2003 wedi'u rhoi i'r Ysgrifennydd Gwladol gyda chysyniad Gweinidogion Cymru. Caiff yr Ysgrifennydd Gwladol, drwy reoliadau, ddiwygio'r rhestr o drydydd gwledydd sydd wedi'i hawdurdodi at y diben o fewnforio anifeiliaid.

O safbwynt cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad, gallai swyddogaethau sydd wedi'u trosglwyddo i'r Ysgrifennydd Gwladol i'w harfer ar yr un pryd drwy gydsyniad gan Weinidogion Cymru gael eu trin fel swyddogaethau Gweinidog y Goron at ddibenion Atodlen 7B i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'n bosibl, felly, fod hynny'n ystyriaeth berthnasol yng nghyd-destun cymhwysedd y Cynulliad i ddeddfu yn y meysydd hyn yn y dyfodol.

Byddai swyddogaethau a drosglwyddir i'r Ysgrifennydd Gwladol sydd ond yn arferadwy â chydsyniad Gweinidogion Cymru yn gyfystyr â swyddogaethau un o Weinidogion y Goron at ddibenion Atodlen 7B i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Pe bai'r Cynulliad yn cyflwyno Bil yn y dyfodol i geisio dileu neu addasu'r swyddogaethau hyn, gallai hynny olygu y bydd gofyn ymgynghori â Llywodraeth y DU.

Diben y diwygiadau

Mae'r diwygiadau yn yr offeryn yn angenrheidiol i gywiro diffygion ac i sicrhau y bydd cyfraith y DU a ddargedwir yn parhau i weithio ar ôl i'r DU ymadael a'r Undeb Ewropeaidd mewn ffordd a fydd yn parhau i ganiatáu i'r DU feddu ar ddulliau effeithiol sy'n diogelu iechyd y cyhoedd rhag afiechydon miheintiol, ac yn arbennig rhag salmonela. Mae Llywodraeth Cymru yn dymuno cadw'r safonau hyn o ddiogelwch iechyd ar ôl ymadael â'r UE a bydd y diwygiadau deddfwriaethol arfaethedig yn caniatáu ar gyfer hyn.

Mae'r cywiriadau yn cynnwys:

- trosglwyddo swyddogaethau anneddfwriaethol mewn perthynas â Chymru i Weinidogion Cymru fel y "Gweinidog priodol".
- dileu cyfeiriadau at "yr Undeb" a "Cymuned";

- newidiadau i'r darpariaethau ar gyfer masnachu dofednod byw ac wyau deor rhwng Aelod-wladwriaethau ac ar gyfer mewnfario o drydydd gwledydd sy'n angenrheidiol i adlewyrchu statws y DU fel gwlad nad yw'n rhan o'r UE; a
- dileu darpariaethau sy'n ymwneud â sefydliadau cymunedol megis labordai cyfeirio.

Mae'r Rheoliadau a'r Memorandwm Esboniadol cysylltiedig, sy'n nodi effaith y diwygiadau, i'w gweld yma: <https://beta.parliament.uk/work-packages/Wofjg9AH>

Pam y rhoddwyd cydsyniad

Rhoddwyd cydsyniad i Lywodraeth y DU wneud y cywiriadau hyn o ran, ac ar ran, Cymru am resymau'n ymwneud ag effeithlonrwydd, hwylustod ac oherwydd natur dechnegol y diwygiadau. Mae'r diwygiadau wedi cael eu hystyried ac nid oes unrhyw wahaniaeth o ran polisi. Diben y diwygiadau hyn yw sicrhau bod y llyfr statud yn parhau i weithio ar ôl i'r DU ymadael â'r UE. Mae hyn yn unol â'r egwyddorion ar gyfer cywiro y cytunwyd arnynt ym mis Mai gan Is-bwyllgor y Cabinet ar Bontio Ewropeaidd.